

Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság
73.Pf.636.907/2016/11.

590
2017 MARC 06

A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a

dr. Némethi Gábor ügyvéd (1123 Budapest, Táltos u. 15/B. VII/2.) által képviselt
) felperesnek,

Nagy és Lombos Ügyvédi Iroda (1136 Budapest, Tátra u. 28. IV/3.) által képviselt
ERSTE Bank Hungary Zrt. (1138 Budapest, Népfürdő u. 24-26.) alperes ellen,

végrehajtás megszüntetése iránti perében a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság 2016. június 30.
napján kelt 8.P.XV.20.512/2016/11. számú ítéletével szemben az alperes 12. sorszám alatt
benyújtott fellebbezése folytán megindult fellebbezési eljárásban meghozta az alábbi

V É G Z É S T:

A másodfokú bíróság az EUMSZ 267. cikkében szabályozott /korábban 234. cikk/ előzetes
döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti elő az Európai Unió Bíróságának:

1. A kölcsönszerződés összegének meghatározásakor a 93/13. EKG irányelv 4. cikk (2) bekezdése
és 5. cikke által elvárt világos és érthető kritériumoknak megfelel-e a perbeli szerződés I/1. és II/1
pontjaiban foglalt olyan megfogalmazás, amely a 64.731 CHF-ben meghatározott összeget
tájékoztató jellegüként jelöli meg, míg a legfeljebb 8.280.000 Ft összeget finanszírozási igényként
és a fogyasztóval szerződő fél jognyilatkozatához, illetve nyilvántartásában lévő adatokhoz köti a
kölcsönszerződés összegének meghatározását.

2. Amennyiben a szerződés I/1. és II/1. pontjainak meghatározása nem meríti ki a világos és érthető
feltételek fogalmát, és a rendelkezések tisztességtelensége vizsgálható, a tisztességtelenség fennállta
esetén megállapítható-e az egész szerződés érvénytelensége, figyelemmel arra, hogy a szerződés
tárgyának nem meghatározottsága esetére a nemzeti jog az egész szerződés érvénytelenségét jelöli
meg jogkövetkezményként.

3. A szerződés érvényessé nyilváníthatósága esetére, az összecszerűség meghatározására
alkalmazható-e a fogyasztóra kedvezőbb meghatározás.

A másodfokú bíróság az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali határozatának
meghozataláig a per tárgyalását felfüggeszti.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

1. A tényállás:

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a peres felek 2007. június 14. napján
lakásvásárlási kölcsönszerződést kötöttek. A szerződés I/1. pontjában rögzítették, hogy a

biztonságos finanszírozás érdekében az alperes 64.731 CHF összegű kölcsönt bocsát rendelkezésre, tekintettel arra, hogy a 8.280.000 Ft iránti finanszírozási igényt a bank CHF elszámolással elégíti ki. Az adós elfogadta azt a tényt, hogy a nyilvántartásba vett deviza összeg a szerződés megkötése, valamint a folyósítás időpontja közötti időszak alatt bekövetkező árfolyamváltozás miatt a finanszírozási igényhez képest 15 %-kal növelt értékben került megállapításra.

A szerződés I/1. pontja rögzíti, hogy a svájci frankban meghatározott összeg tájékoztató jellegű, a tartozás tényleges összege a II/1. pont szerint kerül meghatározásra. Ezen pont értelmében a bank a kölcsönt legfeljebb a I/1. pontban írt forint összegben folyósítja, de azt a folyósítás napján érvényes, a bank által alkalmazott számlakonverziós deviza vételi árfolyamon kiszámított CHF összegben tartja nyilván.

A felek a szerződés I.4. pontja 4. bekezdésében rögzítették, hogy a felek kijelentik és kötelezik magukat arra, hogy bármely elszámolási vita, illetve banki igény kielégítés esetére, vagy a jelen okirat szerinti kölcsönből a mindenkor fennálló kölcsön és egyéb tartozás mértékére, a folyósítás tényleges időpontja, a teljesítési kötelezettség lejáratára megállapítása, valamint bármely egyéb a közvetlen bírósági végrehajtás céljából szükséges tény, adat megállapítása tekintetében az adós banknál vezetett számlái, és a bank nyilvántartásai, könyvei alapján készült közjegyzői okiratba foglalt ténytanúsítványt fogadják el, mint közhiteles, aggálytalan tartalmú bizonyítékot.

A 11030/Ü/2818/2013. ügyszám alatt dr. Vizsoki Szilvia közjegyző által 2013. augusztus 15-én kiállított jegyzőkönyv és ténytanúsítvány 1. pontjának 2. bekezdése azt rögzíti, hogy a kölcsönszerződés alapján a hitelező az adós részére 64.731 CHF svájci frank kölcsönt nyújtott.

Az alperes a kölcsönszerződést 2013. augusztus 15. napján azonnali hatállyal felmondta. Az alperes kérelmére dr. Szihalmi László közjegyző 2013. november 7. napján kiállította a 11023/Ü/1643/2013. számú végrehajtási záradékot. A végrehajtási eljárást Kovács István önálló bírósági végrehajtó foganatosítja 240.V.2788/2013. sz. alatt. A Kovács István önálló bírósági végrehajtó által 2013. december 23-án kiállított bírósági végrehajtói felhívás tartozás haladéktalan megfizetésére megjelölésű dokumentum szerint a "tőke: 56.414,80 CHF (241,52 Ft)....13.733.619 Ft".

A 2014. évi XL. tv-ben foglalt elszámolási kötelezettség teljesítését követően a 2015. április 10-én kiállított elszámolás szerint a pénzügyi teljesítés napján fennálló fogyasztói kölcsönszerződésből eredő lejárt tartozás a pénzügyi teljesítés előtt 66.871,16 CHF, míg a pénzügyi teljesítés napját követően 57.226,5 CHF.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság a Pp. 369. § a) pontja alapján a Kovács István önálló bírósági végrehajtó előtt 240.V.2788/2013. számon folyamatban lévő végrehajtási eljárást szüntesse meg. Keresetét arra alapította, hogy a 2007. június 14. napján kelt lakásvásárlási kölcsönszerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés a), b), c) és e) pontja alapján semmis.

Utalt arra, hogy a szerződés nem tartalmazza annak tárgyát, azaz a kölcsön összegét, valamint a törlesztőrészleteket. A Hpt. 213. § (1) bekezdés a) és e) pontja mellett ezzel kapcsolatban hivatkozott a Hpt. 210. § (2) bekezdésére és a Ptk. 200. § (2) bekezdésére.

A kereset szerint a szerződés nem tartalmazza a valós, éves, százalékban kifejezett THM-et, e vonatkozásban utalt a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontjára, valamint a 41/1997. (III.5.) Korm. rendelet 8. §-ára.

Álláspontja szerint nem került pontosan meghatározásra az ügyleti kamat mértéke sem, ezért a szerződés a 213. § (1) bekezdés c) pontja, a Hpt. 210. § (2) bekezdése és a Ptk. 200. § (2) bekezdése

alapján is semmis.

A felperes keresetét arra is alapította, hogy a szerződés I/4. pontja tisztességtelen, ezért a Ptk. 209/A. § (2) bekezdés szerint semmis.

Előadta továbbá, hogy a szerződés II/1. pontja a Ptk. 209. § (1) bekezdése szerint tisztességtelen, mert az egyenjogúság és mellérendeltség elvével nem összeegyeztethető, hogy az alperesi teljesítés összegét a felperes saját belátása szerint alakíthatja. A felperes hivatkozott a 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet 2. § f) pontjára is.

Állítása szerint a végrehajtási záradék kiállításának nem állt fenn a Vht. 23/C. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti feltétele.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint amennyiben a szerződésnek csak részleges érvénytelenséget eredményező hibája van, akkor a végrehajtás nem szüntethető meg, legfeljebb korlátozásnak van helye. Megítélése szerint a szerződés tárgyának meghatározása megfelel a 6/2013. és az 1/2016. PJE határozatokban foglaltaknak. A szerződés I/1. pontja rögzítette a kölcsön összegét CHF-ben, egyúttal eleget tett a kirovó pénznem megjelölésére vonatkozó követelménynek is. A szerződés I/1. pontja tartalmazza a felperes fix összegű finanszírozási igényét, melynek megfelelően a devizában nyilvántartott összeg a szerződéskötés kori deviza árfolyamon kiszámítható. Az alperes hangsúlyozta, hogy a szerződés tárgyának a felperes folyósítási igényének kielégítéséhez szükséges CHF összeg minősül.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az önálló bírósági végrehajtó úgy nyilatkozott, hogy 3.030 Ft készkiadása, 2.800 Ft kari költségátalány és 904.882 Ft behajtási jutalék nem térült meg a végrehajtási eljárás során.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a dr. Szihalmi László közjegyző által 11023/Ü/1643/2013. számon kiállított végrehajtási záradékkal elrendelt és Kovács István önálló bírósági végrehajtó előtt 240.V.2788/2013. számon folyamatban lévő végrehajtást megszüntette. Megállapította, hogy a felmerült végrehajtási költségeket az alperes viseli. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 100.000 Ft perköltséget, továbbá külön felhívásra az állam javára 920.600 Ft eljárási illetéket.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában idézte a Ptk. 205. § (1) bekezdés, 231. § (1) bekezdés, 523. § (1) bekezdés rendelkezéseit, a Hpt. 210. § (1) bekezdés, 213. § (1) bekezdés, Hpt. 2. sz. melléklet III.5. pontja, III.13. pontja rendelkezéseit, valamint a Pp. 369. § a) pontját, 370/A. § (6) bekezdését, a 6/2013. és az 1/2016. PJE határozatban foglaltakat és a Pp. 164. § (1) bekezdését.

Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a kölcsönszerződés érvényes létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges.

A perbeli kölcsönszerződés a Ptk. 205. § (2) bekezdésének nem felel meg, mert a szerződés tárgyát, a kölcsön összegét nem tartalmazza sem devizában, sem forintban. A szerződés I/1. pontja nem jelöli meg pontosan a kölcsön összegét, továbbá kifejezetten rögzíti, hogy a devizában meghatározott összeg „tájékoztató jellegű”. A felek a szerződés I/1. pontjában nem a kölcsön összegét, hanem a felperes finanszírozási igényét határozták meg forintban, a kölcsön összege forintban ténylegesen nem került rögzítésre. A szerződés I/1. pontja a II/1. ponthoz irányít a tartozás tényleges összegének meghatározásakor, azonban e szerződéses rendelkezés sem határozza meg a folyósított forint összeget, mert a „legfeljebb” arra utal, hogy a forint összeg felső határa a I/1. pontban írt forint összeg, azonban annál kisebb összegű is lehet. A folyósított kölcsön összegét tehát a szerződés II/1. pontja sem tartalmazza.

Sem az I/1. pont értelmezésével, sem annak a II/1. ponttal való összevetésével nem állapítható meg a kölcsön svájci frankban kifejezett összege. A svájci frank összegéről a szerződésből annyi tudható

meg, hogy a finanszírozási igényhez képest 15 %-kal növelt értékben kerül megállapításra, mely összeg tájékoztató jellegű. A forint összeg pedig a folyósítandó összeg felső határaként került meghatározásra, nem a folyósított kölcsön összegeként.

Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a szerződés tárgyát a felek érvényesen kétféle módon határozhatták volna meg. A kölcsönt vagy devizában tüntetik fel, melyet konkrétan meghatározott árfolyamon kell átszámítani forintra, mely összeget az alperes folyósítja a fogyasztónak, vagy a kölcsönt forintban határozzák meg, de a szerződés alapján egyértelmű, hogy a kölcsön devizában kerül megállapításra, meghatározott árfolyamon. A perbeli szerződés azonban egyik módon sem tartalmazza a szerződés tárgyának, azaz a kölcsön összegének megjelölését, ebből következően a perbeli szerződés érvényesen nem jött létre.

A felperes alappal hivatkozott arra, hogy a kölcsönszerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontjába ütközik, ezért az egész szerződés érvénytelen. Ezen érvénytelenségi ok fennállásának megállapítása miatt a többi érvénytelenségi okot, így a törlesztőrészletek meghatározottságának megfelelő voltát nem vizsgálta.

Figyelemmel arra, hogy a végrehajtandó követelés a Pp. 369. § a) pontja szerint érvényesen nem jött létre, ezért az elsőfokú bíróság a végrehajtást megszüntette. Utalt arra, hogy a felperes által megjelölt egyéb érvénytelenségi okok vizsgálatára már nem volt szükség.

2. A felek álláspontja

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és felperes keresetének elutasítását kérte, másodlagosan - amennyiben nagy terjedelmű bizonyításra lenne szükség - az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság utasítását kérte a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára.

Az alperes arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból helytelen ténybeli és jogi következtetéseket vont le, ítélete megalapozatlan, az elsőfokú ítélet az ügy érdemi elbírálásának alapjául szolgáló jogszabály téves alkalmazásával került meghozatalra.

Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Kúria általa is hivatkozott jogegységi határozatait, illetve a kölcsönszerződésben foglaltakat nem megfelelően értelmezte, továbbá eljárásával súlyosan megszegte a Pp. 3. § (6) bekezdésében foglaltakat. Az alperes is idézte a 6/2013. PJE határozatot, utalt arra, hogy a jogegységi határozat egyértelműen rögzíti, hogy a tételes meghatározás helyett a kiszámítható módon történő rögzítés is elégséges a folyósított összeg vonatkozásában. A jogegységi határozat ellenére is észlelhető jogalkalmazói bizonytalanság következtében a Kúria szükségesnek látta az 1/2016. PJE határozat meghozatalát is. Alperes megítélése szerint az elsőfokú bíróság a hivatkozott jogegységi határozatok előírásával ellentétesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy a felek közötti kölcsönszerződés nem tartalmazza a kölcsön összegét. Az alperes hangsúlyozta, hogy a kölcsönszerződés alapján egyértelmű, hogy CHF összegű kölcsönről van szó. Amikor a szerződés a kölcsön kifejezést használja, azon egy CHF devizanemben meghatározott összeget ért. A kölcsön deviza alapú kölcsön volt, ami azt jelenti, hogy a kölcsönszerződés tárgya egy CHF devizanemben meghatározott összeg, amely tény rögzítése az 1/2016. PJE határozatnak megfelel. Az alperes részletezte, hogy milyen gazdasági indoka van annak, hogy a CHF összeg a finanszírozási igényhez képest 15 %-kal növelt mértékben került megállapításra. Hangsúlyozta, hogy az összeg azért „tájékoztató jellegű”, mert a beszerzett deviza forrásból kizárólag a 8.280.000 Ft összegű finanszírozási igény kielégítéséhez a folyósítás napján szükséges CHF összeg minősül a szerződés tárgyának.

A finanszírozási igény kielégítéséhez szükséges konkrét CHF összeg a szerződés megkötésekor nyilvánvalóan nem volt előre meghatározható, ezért ilyen kötelezettség nem terhelte az alperest. A kölcsönszerződés II/1. pontja rögzíti azt a számítási metodikát, amellyel a folyósított kölcsön devizában nyilvántartott összege pontosan megállapítható. A kölcsönszerződés tehát valóban nem

tartalmazott ugyan konkrét, számszerű adatot a kölcsön devizában nyilvántartott összegére vonatkozóan, azonban a kölcsönszerződés II/1. pontja tartalmazza azt a számítási módszert, amellyel a folyósított kölcsön devizában nyilvántartott összege pontosan meghatározható. Megítélése szerint nem foghat helyt a felperesnek a forint összeg hiányára vonatkozó megállapítása sem, mivel a forint összeget a I/1. pont fix összegként pontosan meghatározza és ez az összeg került a felperes részére átutalásra is. Az alperes hivatkozott továbbá a régi Ptk. 207. § (1) bekezdésében foglaltakra akként, hogy az alperes akarata nyilvánvalóan arra irányult, hogy a felperes 8.280.000 Ft finanszírozási igényét CHF elszámolás mellett kielégítse.

Utalt arra is, hogy a kölcsön folyósításához a felperesnek egy átutalási megbízást kellett benyújtania, ami 8.280.000 Ft átutalására vonatkozott.

Az alperes a kölcsön összegét akként határozta meg, hogy a kölcsönszerződés I/1. és II/1. pontjának együttes értelmezése alapján azon CHF összeg, amely az I/1. pont alapján nyilvántartásba vett deviza összegből a folyósításkori deviza árfolyammal számolva, a folyósítás napján a finanszírozási igényt fedezi. Ez tehát egy konkrétan meghatározott összeg, ami megfelel a szerződés tárgyával szembeni elvárásnak.

Az alperes álláspontja alátámasztására hivatkozott a Fővárosi Törvényszék 2.P.21.641/2015/15. sz. alatti ítéletére, valamint a Szegedi Törvényszék 15.P.21.722/2015/18. sz. ítéletében foglaltakra.

Az alperes utalt arra, hogy az 1/2016. PJE határozat rögzíti, hogy ezen szerződéstípusoknál a kölcsön összege a kiszámítandó deviza összeg, így pont akkor lett volna dogmatikailag helytelen a kölcsönszerződés szóhasználata, ha a forint értékre nem finanszírozási igényként, hanem a kölcsön összegeként hivatkozott volna a szerződésben. A kölcsön összege ugyanis a finanszírozási igénynek a deviza ellenértéke. Ha a szerződés úgy rendelkezett volna, hogy a kölcsön összege a forint összeg, majd azt is rögzítette volna, hogy a kölcsön összege milyen deviza összegnek felel meg, akkor feloldhatatlan önellentmondás keletkezett volna a szerződésben, mert a forint összeg és a deviza összeg egyszerre lenne a szerződés tárgya.

Megalapozatlannak találta az elsőfokú bíróság azon hivatkozását is, hogy még forint összegben sem meghatározott a felek szerződése. Az a tény, hogy a kölcsön összege egy deviza összeg, értelemszerűen vonja maga után, hogy a szerződéskötés és a folyósítás közötti árfolyamváltozások folytán fennállhatna az elvi lehetősége a kölcsön összege növekedésének, mely eshetőséget olyan módon küszöböltek ki, hogy a folyósított összeg nem lehet magasabb az I/1. pontban meghatározott finanszírozási igénynél. Erre tekintettel volt szükség a „legfeljebb” kifejezés használatára.

Az alperes kifogásolta azt is, hogy az elsőfokú bíróság az ítélettel együtt kézbesítette számára a felperes 2016. június 14-ei előkészítő iratát, a 2016. június 16-ai tárgyalási jegyzőkönyvet, ezzel megsértette a Pp. 3. § (6) bekezdésében foglaltakat, mert az alperes a felperes nívumot is tartalmazó előkészítő iratát csak az ítélettel együtt ismerhette meg.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

Arra utalt, hogy a szerződés tárgya nincs meghatározva sem devizában, sem forintban, az nem is számítható ki, ezzel kapcsolatban megismételte az elsőfokú eljárás során előadott érveit. A I/1. pontban megjelölt deviza összeg nem azonos a szerződés tárgyával, az alperes valójában hitelkeretet tartott fenn adminisztrációs szempontból felpereshez rendelve.

Hangsúlyozta, hogy ugyanezen pont második bekezdése „nyilvántartásba vett devizaösszeg”-ről szól, azaz eltérő fogalmat használ, így az sem egyértelmű, hogy ugyanazon összegről van-e szó. Kúriai döntés megjelölése mellett utalt arra is, hogy a devizában történő nyilvántartásból nem következik önmagában a kölcsönszerződés deviza jellege.

A szerződésből értelmezése szerint az következik, hogy a forint pénznemben folyósított összeg a kölcsönösszeg, amelyhez devizanyilvántartást rendeltek a felek. Tévesnek tekintette azt az alperesi álláspontot, hogy amikor a szerződés a kölcsön kifejezést használja, azon CHF -ben meghatározott

összeget kell érteni.

A kölcsönszerződés megfogalmazása nem felel meg a fogyasztóvédelmi célú, jogalkotó által támasztott egyértelműségi kritériumnak, abból az sem derül ki, hogy mi a kölcsön pénzneme.

A szerződés alapján az sem állapítható meg, hogy az I.1. pontban hivatkozott tartozás fogalom azonos-e a kölcsön fogalmával. A kölcsönszerződés II.1. pontja nem a valós kölcsönösszeg megállapításának módja, hanem egy azzal nem feltétlenül egybe eső fogalom, a tartozás összege megállapítási módját határozza meg. Az sem egyértelmű, hogy a II.1. pont szerinti „kölcsön” hivatkozás egybe esik-e bármilyen I.1. pont szerinti fogalommal.

A felperes hangsúlyozta, hogy a szerződés I.1. pontja a felperes finanszírozási igényét rögzíti, melynek maradéktalan kiegyenlítésére az alperes nem vállalt kötelezettséget. A kölcsönszerződés nem egy fix forint összeget tartalmaz, hanem egy finanszírozási igényt, ami egy határérték, egy maximum érték.

A felperes hivatkozott arra is, hogy amennyiben a bíróság a szerződéses akarat vizsgálatának teret engedne, akkor figyelemmel kell lennie a Ptk. 207.§ (2) bekezdésében foglaltakra. Mivel az egyértelműségi kritérium nem teljesül, a felperesnek, mint fogyasztónak az a jogi érdeke, hogy a kölcsönszerződés érvénytelennek minősüljön. A felperes előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránt terjesztett elő kérelmet.

3. A jogvitában alkalmazandó hazai és közösségi jogszabályok, és annak tartalma:

Magyarország vonatkozó jogszabályai:

A Polgári Perrendtartás 1952. évi III. tv.

235. §. (1) bekezdése szerint a fellebbezésben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a fellebbezés irányul és elő kell adni, hogy a fél a határozat megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja. A fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy az új bizonyíték az első fokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az - elbírálása esetén - reá kedvezőbb határozatot eredményezett volna. A fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására, vagy az első fokú bíróság által mellőzött bizonyítás lefolytatásának indítványozására akkor is sor kerülhet, ha az az első fokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul; a 141. § (6) bekezdésében foglaltakat azonban ebben az esetben is alkalmazni kell.

247. § (2) bekezdése alapján a fellebbezési, illetőleg a csatlakozó fellebbezési kérelmet az első fokú ítéletnek fellebbezéssel, illetőleg csatlakozó fellebbezéssel nem érintett részére nem lehet kiterjeszteni. Egyébként a fellebbezési, illetőleg a csatlakozó fellebbezési kérelmet - a tárgyalás bezárásáig - meg lehet változtatni.

366. §-a szerint, ha a végrehajtás megszüntetésére, illetőleg korlátozására a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 41. vagy 56. §-a szerint a bírósági végrehajtási eljárás keretében nincs lehetőség, az az adós, aki a végrehajtást sérelmesnek tartja, végrehajtás megszüntetési, illetőleg korlátozási pert indíthat a végrehajtást kérő ellen.

369. §-a alapján a végrehajtási záradékkal ellátott okirattal és a vele egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránt pert akkor lehet indítani, ha

a) a végrehajtani kívánt követelés érvényesen nem jött létre,

- b) a követelés egészen, illetőleg részben megszűnt,
- c) a végrehajtást kérő a teljesítésre halasztást adott, és az időtartama nem járt le,
- d) az adós a követeléssel szemben beszámítható követelést kíván érvényesíteni.

370. §-ának megfelelően a végrehajtás megszüntetési és korlátozási perben eljáró bíróság az ügyben a végrehajtást felfüggesztheti.

A Polgári Törvénykönyvről szóló a szerződéskötéskor /2007. június 14./ hatályban lévő 1959. évi IV. tv.:

200. § (1) bekezdése alapján a szerződés tartalmát a felek szabadon állapíthatják meg. A szerződésekre vonatkozó rendelkezésektől egyező akaratú eltérhetnek, ha jogszabály az eltérést nem tiltja.

(2) bekezdése szerint semmis az a szerződés, amely jogszabályba ütközik, vagy amelyet jogszabály megkerülésével kötöttek, kivéve, ha ahhoz a jogszabály más jogkövetkezményt fűz. Semmis a szerződés akkor is, ha nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközik.

205. § (1) A szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre.

(2) A szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges. Nem kell a feleknek megállapodniuk olyan kérdésekben, amelyeket jogszabály rendez.

3) A felek a szerződés megkötésénél együttműködni kötelesek, és figyelemmel kell lenniük egymás jogos érdekeire. A szerződéskötést megelőzően is tájékoztatniuk kell egymást a megkötendő szerződést érintő minden lényeges körülményről.

209. § (1) bekezdésének megfelelően tisztességtelen az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg.

(2) bekezdése szerint a feltétel tisztességtelen voltának megállapításakor vizsgálni kell a szerződéskötéskor fennálló minden olyan körülményt, amely a szerződés megkötésére vezetett, továbbá a kikötött szolgáltatás természetét, az érintett feltételnek a szerződés más feltételeivel vagy más szerződésekkel való kapcsolatát.

(3) bekezdése alapján külön jogszabály meghatározhatja azokat a feltételeket, amelyek a fogyasztói szerződésben tisztességtelennek minősülnek, vagy amelyeket az ellenkező bizonyításáig tisztességtelennek kell tekinteni.

209/A. § (1) bekezdése alapján az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló tisztességtelen kikötést a sérelmet szenvedett fél megtámadhatja.

(2) bekezdés szerint fogyasztói szerződésben az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló, továbbá a fogyasztóval szerződő fél által egyoldalúan, előre meghatározott és egyedileg meg nem tárgyalt tisztességtelen kikötés semmis. A semmisségre csak a fogyasztó érdekében lehet hivatkozni.

A hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. /szerződéskötéskor hatályos/

213. §. (1) bekezdésének megfelelően semmis az a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza

- a) a szerződés tárgyát,
- b) az éves, százalékban kifejezett teljes hiteldíjmutatót, a hiteldíjmutató számítása során figyelembe nem vett egyéb - esetleges - költségek meghatározását és összegét, vagy ha az ilyen költségek pontosan nem határozhatók meg, az ezekre vonatkozó becslést,
- c) a szerződéssel kapcsolatos összes költséget, ideértve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves, százalékban kifejezett értékét,

d) azon feltételeknek, illetőleg körülményeknek a részletes meghatározását, amelyek esetében a hiteldíj megváltoztatható, vagy ha ez nem lehetséges, az erről szóló tájékoztatást,

e) a törlesztő részletek számát, összegét, a törlesztési időpontokat,

f) a szükséges biztosítékok meghatározását, valamint

g) a szerződéshez kapcsolódóan a fogyasztótól megkövetelt biztosítások megjelölését.

(2) A fogyasztási kölcsönszerződésre vonatkozó szabályoktól a fogyasztó hátrányára eltérő szerződési kikötés semmis.

(3) A szerződés semmisségére csak a fogyasztó érdekében lehet hivatkozni.

(4) A hitelező köteles a fogyasztót a fogyasztási kölcsönszerződés megkötésekor minden olyan szerződési feltételről tájékoztatni, amely jogszabály alapján válik a szerződés részévé.

2014. évi XL. törvény a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről

1. § E törvény hatálya a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: 2014. évi XXXVIII. törvény) hatálya alá tartozó fogyasztói kölcsönszerződésekre terjed ki.

3. § (1) A 2014. évi XXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdése szerinti semmis kikötés alkalmazása esetén a semmis kikötés alapján folyósított és a (2) bekezdés szerinti módon átszámított kölcsön, valamint a semmis kikötésnek megfelelően teljesített és a (2) bekezdés szerinti módon átszámított törlesztőrészletek közötti különbözet összegét árfolyamrészről származó túlfizetésként kell elszámolni a fogyasztó javára.

(2) A pénzügyi intézménynek az általa folyósított kölcsön összegét, majd pedig - a (3) bekezdés szerinti kivétellel - a törlesztőrészletek összegét az ezek teljesítésének tényleges elszámolási napján érvényes, Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyam alapján kell átszámítania. Ha a pénzügyi intézmény az ÁSZF-jeiben vagy a szerződéseiben konkrét napot határoz meg az átváltásra, úgy az átváltás napján érvényes Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyam alapján kell az átszámítást elvégezni.

2011. évi CLXI. törvény a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról

25. § A Kúria az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésében meghatározott feladatának ellátása körében jogegységi határozatokat hoz, joggyakorlat-elemzést folytat jogerősen befejezett ügyekben, valamint elvi bírósági határozatokat és elvi bírósági döntéseket tesz közzé.

42. § (1) A jogegységi határozatot a Magyar Közlönyben, a központi honlapon és a Kúria honlapján közzé kell tenni. Az elvi közzétételi tanács által kiválasztott elvi bírósági határozatot és elvi bírósági döntést a központi honlapon és a Kúria honlapján közzé kell tenni. A jogegységi határozat a bíróságokra a Magyar Közlönyben történő közzététel időpontjától kötelező.

Irányadó jogegységi határozatok:

6/2013. Polgári jogegységi határozat /PJE/ a deviza alapú kölcsönszerződésekkel kapcsolatos perekben felmerült egyes elvi kérdésekről

III/2. a) A perekben gyakori érvelés, hogy azért jogszabálysértőek a deviza alapú kölcsönszerződések, mert a kölcsön összege nem került tételesen, pontosan, összegszerűen meghatározásra. Deviza alapú kölcsönszerződéseknel két tipikus módja van a kölcsönösszeg meghatározásának. Vannak olyan deviza alapú kölcsönszerződések, melyek a kölcsönt devizában határozzák meg és a szerződés egyéb rendelkezései nem hagynak kétséget afelől, hogy a devizát a szerződésben meghatározott időpontban, a szerződésben - tipikusan - a kölcsönt nyújtó pénzintézet vételi árfolyamán (lízingszerződés esetén, ha a lízingbe adónak nincs saját árfolyama, a szerződésben meghatározott pénzügyi intézmény vételi árfolyamán) kell átszámítani forintra. Ezt az összeget folyósítja a pénzügyi intézmény. Az adósnak pedig a kölcsön adott devizának megfelelő összegét és annak járulékait kell visszafizetnie forintban, az aktuális eladási árfolyam figyelembe vételével (ha tehát 10 000 euró a kölcsön összege 10 000 eurónak és járulékainak megfelelő forint összeget). A másik szokásos meghatározási mód az, hogy a kölcsönt forintban határozzák meg, de a szerződés egyéb rendelkezéseiből következően egyértelmű, hogy a kölcsön devizában kerül megállapításra, a szerződésben meghatározott időpontban az ott meghatározott pénzintézet deviza vételi árfolyama figyelembe vételével, és ezt az összeget, valamint annak járulékait kell az adósnak forintban visszafizetnie a mindenkor irányadó eladási árfolyamon számítva. Egyik meghatározási mód sem sérti a Ptk. 523. §-ában írtakat. Nem szükséges ugyanis, hogy maga a kölcsönadott, folyósított összeg, illetve a törlesztések összege tételesen szerepeljenek a szerződésben, hanem az is elégséges, ha azok kiszámítható módon vannak meghatározva. Amennyiben a kölcsönadott deviza összeg, a folyósított forint összeg, illetve a visszafizetendő forintban meghatározott törlesztőrészek egyértelműen kiszámíthatók a szerződés rendelkezései alapján, a deviza alapú kölcsönszerződés nem ütközik a Ptk. 523. § (1) bekezdésébe.

1/2016. Polgári jogegységi határozat /PJE/ a deviza alapú fogyasztási és lakossági kölcsönszerződések tárgyának és törlesztő részleteinek meghatározásával kapcsolatos elvi kérdésekről

IV.1. A Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontja szerinti követelmény - figyelemmel a jelen jogegységi határozat indokolásának III/1. c) és d) pontjában foglaltakra - akkor teljesül, ha a III/2. pont szerinti szerződés legalább a kirovó pénznem megjelölését (pl. svájci frank, euró, japán jen) tartalmazza. A szerződésnek ugyanakkor nem érvényességi kelléke, hogy - akár naptárszerű megjelöléssel, akár más, egyértelmű meghatározással (pl. a folyósítást megelőző napon) - megadja az irányadó átszámítási időpontot. Ez utóbbi ugyanis - a felek eltérő rendelkezésének hiányában - ipso iure a folyósítás napjában rögzül a Ptk. 231. § (2) bekezdésében írtakra tekintettel. Az irányadó deviza átszámítási árfolyamot a jelen jogegységi határozat indokolásának III/1. c) pontjában ismertettek szerint utóbb a jogalkotó rendezte, ezért ennek elmaradása miatt a szerződés érvénytelensége már nem állapítható meg. A Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontjából nem vezethető le, hogy a

szerződéskötés napján irányadó árfolyamon kiszámított tájékoztató jellegű kölcsönösszeg kirovó pénznemben történő megadása a szerződés érvényességi kelléke lenne.

Az alkalmazandó közösségi jogszabályok:

A Tanács 1993. április 5-i 93/13/EGK irányelve a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről

1. cikke

Ennek az irányelvnek az a célja, hogy közelítse a tagállamoknak az eladó vagy szolgáltató és fogyasztó között kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekre vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseit.

4. cikke

(1) A 7. cikk sérelme nélkül, egy szerződési feltétel tisztességtelen jellegét azon áruk vagy szolgáltatások természetének a figyelembevételével kell megítélni, amelyekre vonatkozóan a szerződést kötötték, és hivatkozással a szerződés megkötésének időpontjában az akkor fennálló összes körülményre, amely a szerződés megkötését kísérte, valamint a szerződés minden egyéb feltételére, vagy egy olyan másik szerződés feltételeire, amelytől e szerződés függ.

(2) A feltételek tisztességtelen jellegének megítélése nem vonatkozik sem a szerződés elsődleges tárgyának a meghatározására, sem pedig az ár vagy díjazás megfelelésére az ellenértékként szállított áruval vagy nyújtott szolgáltatással, amennyiben ezek a feltételek világosak és érthetőek.

5. cikke

Olyan szerződések esetében, amelyekben a fogyasztónak ajánlott valamennyi feltétel, vagy a feltételek némelyike írásban szerepel, ezeknek a feltételeknek világosnak és érthetőnek kell lenniük. Ha egy feltétel értelmében kétségszerű, akkor a fogyasztó számára legkedvezőbb értelmezés az irányadó. Ez az értelmezési szabály nem alkalmazandó a 7. cikk (2) bekezdésében említett eljárások vonatkozásában.

6. cikke

(1) A tagállamok előírják, hogy fogyasztókkal kötött szerződésekben az eladó vagy szolgáltató által alkalmazott tisztességtelen feltételek a saját nemzeti jogszabályok rendelkezései szerint nem jelentenek kötelezettséget a fogyasztóra nézve, és ha a szerződés a tisztességtelen feltételek kihagyásával is teljesíthető, a szerződés változatlan feltételekkel továbbra is köti a feleket.

7. cikke

(1) A tagállamok a fogyasztók és a szakmai versenytársak érdekében gondoskodnak arról, hogy megfelelő és hatékony eszközök álljanak rendelkezésre ahhoz, hogy megszüntessék az eladók vagy szolgáltatók fogyasztókkal kötött szerződéseiben a tisztességtelen feltételek alkalmazását.

Az Európai Unió Bíróságának esetjoga:

- C-243/08. számú ügy Pannon Gsm Zrt. és Sustikné Györfi Erzsébet
- C-137/08. számú ügy VB Pénzügyi Lízing Zrt. és Schneider Ferenc
- C-618/10. számú ügy Banco Espanol de Credito SA és Joaquín Calderón Camillo
- C-472/11. számú ügy Banif Plus Bank Zrt. és Csipai Csaba és Csipai Viktória

- C-453/10. számú ügy Jana Perenicova, Vladislav Perenic és SOS Finance
- C-26/13. számú ügy Kásler Árpád, Káslerné Rábai Hajnalka és OTP Jelzálogbank Zrt.
- C-143/13. számú ügy Bogdan Matei, Toana Ofelia Matei és SC Volsbank Romani SA

Az előterjesztés indokai:

A kölcsönszerződés lényeges tartalmi eleme és így a szerződés elsődleges tárgya körébe tartozik a kölcsön összegének meghatározása. Jelen szerződés I/1. és II/1. pontjai vonatkoznak a szerződés tárgyára az ott leírt módon. Az, hogy ez a meghatározás kielégíti-e a 93/13 EGK irányelv 4. cikk (2) bekezdésében és 5. cikkében foglalt világos és érthető feltételek követelményét azért bír jelentőséggel, mivel a szerződés arra vonatkozóan is tartalmaz feltételeket, hogy jogvita esetén a banki nyilvántartás, ami irányadó kell hogy legyen, továbbá az ezzel kapcsolatos dokumentumok eltérő számadatokat tartalmaznak. Tisztázandó tehát, hogy a fogyasztók magas szintű védelme megvalósul-e ilyen tartalmú, a bank által előre megfogalmazott általános szerződési feltételek alkalmazásával, illetve ha az nem megfelelő, akkor milyen jogkövetkezmény alkalmazása indokolt akkor, ha a tisztességtelen szerződési feltétel a szerződés elsődleges tárgyát érinti, és elhagyása esetén a szerződés nem teljesíthető.

A kérdést előterjesztő Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság az ügyben a fellebbezési eljárásban olyan határozatot hoz, amely ellen rendes jogorvoslatnak helye nincs, így megfelel az EUMSZ 267. cikkében foglalt feltételeknek. A kérdéseit pedig a fellebbezési korlátok miatt csak az elsőfokú bíróság által elbírált körben, a szerződés tárgyát érintve tehette fel.

Mindezek figyelembe vételével a másodfokú bíróság az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződésmódosításáról szóló Lisszaboni szerződés 2009. december 1-ei hatályba lépésére tekintettel az EUMSZ 267. cikke /korábban 234. cikk/, valamint a Pp. 155/A. §-a alapján a per tárgyalását felfüggesztette.

Budapest, 2017. február 24.

dr. Juhász Krisztina s.k.
a tanács elnöke, előadó bíró

dr. Molnár Judit s.k.
bíró

Velinskyné dr. Lovas Kinga s.k.
bíró

